

העותרת: מ' מ'

כולם ע"י ב"כ עוה"ד גיל גן-מור ו/או דן יקיר ו/או דנה אלכסנדר ו/או אבנר פינצ'וק ו/או מיכל פינצ'וק ו/או עאוני בנא ו/או לילה מרגלית ו/או לימור יהודה ו/או עודד פלר ו/או טלי ניר ו/או ו/או נסראת דקואר ו/או נסרין עליאן

מהאגודה לזכויות האזרח בישראל
רח' נחלת בנימין 75, תל-אביב 65154
טל': 03-5608185 ; פקס: 03-5608165

- נ ג ד -

המשיבים: 1. שר הבינוי והשיכון

ע"י פרקליטות מחוז ירושלים
רח' מח"ל 7, מעלות דפנה, ירושלים
טל': 02-5419555 ; פקס: 02-5419582

2. חברת מ.ג.ע.ר – מרכז גבייה ממוחשבת בע"מ
מנחם בגין 5 (בית ברן), בית דגן 50200
טלפון: 03-9546000 ; פקס: 03-9605770

עתירה מינהלית

בית המשפט הנכבד מתבקש כדלקמן:

1. להורות למשיב 1 (להלן – המשיב) להעביר לעותרת את כספי הסיוע להם היא זכאית על פי נוהל השתתפות בתשלום שכר דירה (הוראה מס' 08/04) של המשיב (להלן – כספי הסיוע או הסיוע).
2. להורות למשיב להשיב לעותרת רטרואקטיבית את כספי הסיוע לחודשים יולי 2007 ואילך.
3. להורות למשיב ולכל גוף או אדם הפועל בשמו לפעול על פי כללי הצדק הטבעי ובכלל זה:
 - א. למסור הודעה מוקדמת, זמן סביר מראש, למי שעומדים להפסיק להעביר לו כספי סיוע, ובה לנמק את הטעם לאי המשך העברת כספי הסיוע.
 - ב. לאפשר למקבל הסיוע למצות את זכות הטיעון בטרם מתקבלת ההחלטה להפסיק את העברת כספי הסיוע.

ואלה נימוקי העתירה:

מבוא

עניינה של עתירה זו באזרחית ישראלית, אם חד הורית, דלת אמצעים, הזכאית לסיוע כספי לצורך תשלום שכר דירה, על פי נוהל השתתפות בתשלום שכר דירה (הוראה מס' 08/04) של משרד הבינוי והשיכון. בהיותה בהריון מתקדם הופסקה העברת כספי הסיוע לעותרת על אתר, ללא הודעה מוקדמת, ובלי לקיים את זכות השימוע, ולא חודשה מאז. הטעם היחיד לכך, שנמסר לעותרת, הוא שינוי מעמדה האישי במרשם האוכלוסין מגרושה ל"בבירור". המשיבים ידעו כי בשינוי זה אין כדי לשנות את היותה של העותרת זכאית לכספי הסיוע. למרות זאת, נשלל מהעותרת הסיוע, ברגע בו היא זקוקה לו ביותר. כתוצאה מכך לא מסוגלת העותרת להמשיך ולעמוד בתשלום שכר הדירה, והיא ובנה הפעוט, בן 5 חודשים, עומדים בסכנה מיידית של פינוי לרחוב.

התשתית העובדתית

הצדדים

1. העותרת היא אזרחית ישראלית תושבת רמלה. ביום 10.5.07 השתחררה העותרת ממאסר בכלא נווה תרצה ושכרה דירה בעיר רמלה.
העתק תעודת שחרור מצורף ומסומן ע/1.
העתק חוזה השכירות הנוכחי מצורף ומסומן ע/2.
2. ביום 29.6.04 בעודה מרצה את עונש המאסר, נישאה העותרת, באמצעות ייפוי כוח, לפלסטיני תושב השטחים, מר צ', אשר ריצה עונש מאסר בכלא איילון. מר צ' החל לרצות את עונשו ביום 30.3.01 ואינו צפוי להשתחרר לפני 17.2.10.
העתק תעודת הנישואין מצורף ומסומן ע/3.
העתק אישור שהיית אסיר מצורף ומסומן ע/4.
3. לאחר נישואיה, באחת מחופשותיה מהכלא, פנתה העותרת לרשום את נישואיה במשרד הפנים בחיפה. נאמר לה שאין אפשרות לרשום את הנישואים, כי בן זוגה הוא תושב השטחים. גם לא הסכימו לשנות את מצבה המשפחתי במרשם האוכלוסין.
4. כשנה וחצי לאחר שחרורה ממאסר, ביום 10.10.08 נולד לבני הזוג בן ושמו ע', היום בן 5 חודשים.
העתק תעודת הלידה מצורף ומסומן ע/5.
5. המשיב, שר הבינוי והשיכון, הוא הממונה על נהלי הדיור הציבורי, לרבות על מערך הסיוע בתשלום שכר דירה לזכאי משרד הבינוי והשיכון.

6. המשיבה 2, מ.ג.ע.ר, הינה חברה פרטית, אשר מפעילה, מטעם המשיב, את מערך הסיוע בתשלום שכר דירה, לזכאים של משרד הבינוי והשיכון. בין היתר, טיפלה המשיבה 2 בבקשתה של העותרת.

עניינה של העותרת

7. כאמור, העותרת השתחררה ממאסר ביום 10.5.07, החלה לעבוד ושכרה דירה ברמלה. היא פנתה לחברת מ.ג.ע.ר לקבל סיוע, לו היא זכאית כאסירה משוחררת. העותרת הסבירה שהיא נשואה לפלסטיני, והסבירה שלא רשמה עדיין את נישואיה בגלל שנאמר לה שהדבר אינו אפשרי. היא גם הסבירה שבעלה אסיר וכי היא גרה לבד. החל ביולי 2007 קיבלה העותרת 857 ₪ מדי חודש.

8. חלפה שנה והיא זומנה, כמקובל, לחדש את הסיוע. העותרת הביאה את כל המסמכים הנדרשים. באותו זמן העותרת עבדה לפרנסתה בכריכה בחולון תמורת שכר נמוך. העותרת מסרה לנציגי מ.ג.ע.ר, כי היא בהריון מתקדם, וכי תוך זמן קצר לא תוכל עוד לפרנס את עצמה כלל. הסיוע לא חודש ונאמר לה בעל-פה שהעניין בבירור.

9. חלפו שלושה חודשים וטרם התקבלה החלטה האם לחדש את הסיוע אם לאו. בינתיים ילדה העותרת את בנה. לאחר הלידה פנתה העותרת למשרד הפנים לרשום את הילד ואת אביו. פקידי משרד הפנים ראו, כי היא איננה רשומה כנשואה. העותרת הסבירה להם מדוע לא נרשמה, וסיפקה להם את תעודת הנישואים. פקידי משרד הפנים לא הסכימו לשנות את מעמדה האישי ל"נשואה", אלא שינו את הסעיף מ"גרופה" ל"בבירור".

העתק תעודת הזהות והספח מצורף ומסומן 6/ע.

10. כשבוע לאחר מכן התקשרה אל העותרת נציגת חברת מ.ג.ע.ר ואמרה לה, שבגלל שמשרד הפנים רשם את מעמדה האישי "בבירור" לא ניתן לתת לה סיוע. הנציגה אמרה לה שכדי לקבל את הסיוע, היא חייבת לפתור קודם את סוגיית הרישום, ושגם בן זוגה חייב להסדיר את הרישום במרשם הפלסטיני. העותרת חזרה והסבירה לאותה נציגה, שבן זוגה הוא אסיר, ושהוא לא עומד להשתחרר בקרוב. העותרת פנתה גם למחלקת הרווחה של עיריית רמלה, ובעקבות זאת פנתה בשמה למ.ג.ע.ר גם עו"ס קרן ציון והסבירה, כי יש לחדש לעותרת את הסיוע שכן בן זוגה אסיר.

11. עד מועד הגשת עתירה זו, וחרף פניות של הח"מ למשיב, כפי שמפורט להלן, טרם חודש הסיוע. העותרת אינה מקבלת את הסיוע לו היא זכאית דווקא ברגע בו היא זקוקה לו יותר מתמיד.

12. בשלושת החודשים הראשונים לאחר הלידה עוד הסתדרה העותרת משום שקיבלה מהמוסד לביטוח לאומי דמי חופשת לידה, שמהם שילמה את שכר הדירה. אולם מאז ינואר היא ובנה הפעוט חיים רק מקצבאות הבטחת הכנסה וקצבת ילדים בסך של 2,400 ₪ והעותרת אינה מסוגלת לשלם את שכר הדירה בגובה 1,500 ₪.

13. חשוב לציין, כי בניגוד למשיב, המוסד לביטוח לאומי לא הערים קשיים על העותרת בשל נישואיה, והיא קיבלה סיוע כחד הורית. במכתב הזכאות מיום 6.1.09 נכתב במפורש, כי הזכאות תיבדק שוב "לאחר שבעלך ישתחרר מהכלא ולאחר שתפני למחלקתנו לבדוק זכאות כזוג".

העתק המכתב מיום 6.1.09 מצורף ומסומן ע/7.

14. למזלה, בעל הדירה מגלה בינתיים סבלנות ומאפשר לה להמשיך ולהתגורר בדירה בלי לשלם את שכר הדירה, אך אם יימשך המצב הנוכחי, היא ובנה הפעוט עלולים למצוא עצמם בחובות מצטברים לבעל הדירה ובסופו של דבר, יעמדו בפני דרישת פינוי.

הפנייה למשיב

15. ביום 29.12.08 פנה הח"מ בשמה של העותרת למר ישראל שוורץ, סמנכ"ל בכיר לאכלוס במשרד הבינוי והשיכון, בדרישה לחדש על אתר את הסיוע לעותרת. במכתב הוסבר בהרחבה, כי אין כל עילה חוקית להקפיא את הסיוע. כמו כן נדרש המשיב לשנות את נהליו, כך שלא יופסק סיוע על אתר, וכי אין להפסיק את העברת הסיוע כל עוד למקבל הסיוע זכות להגיש ערר וכל עוד לא התקבלה החלטה בערר.

העתק המכתב מיום 29.12.08 מצורף ומסומן ע/8.

16. ביום 7.1.09 (התקבל אצל הח"מ ביום 15.1.09) השיבה גב' רויטל תעיזי, רכזת פניות ציבור במשרד הבינוי והשיכון, לפנייה. לדבריה העותרת אכן הייתה זכאית לסיוע בסך 857 שקלים עד ליום 1.7.08, ומשום שבמשרד הפנים רשום מצבה האישי של העותרת "בבירור", הוזמן התיק לוועדת חריגים. גב' תעיזי הוסיפה, כי המשרד המחוזי התבקש להחיש את הטיפול בעניינה של העותרת.

העתק המכתב מיום 7.1.09 מצורף ומסומן ע/9.

17. ביום 3.2.09, משלא חודש הסיוע, פנה שוב הח"מ למשיב בדרישה לחדש את הסיוע ולתקן את הנוהל. עד מועד הגשת עתירה זו התקבלה תשובה.

העתק המכתב מיום 3.2.09 מצורף ומסומן ע/10.

הטיעון המשפטי

הפסקת הסיוע לעותרת מעמידה אותה בפני פגיעה בזכותה לקורת גג

18. אף שטרם התקבלה החלטה סופית שלא להמשיך את הסיוע, בפועל העותרת לא מקבלת סיוע כבר שמונה חודשים, וכתוצאה מכך היא אינה מסוגלת לשלם את שכר הדירה. אי תשלום שכר הדירה יוביל לפינוי העותרת מהדירה, בה היא ותינוקה הקטן מתגוררים. אם תוצאה זו תתרחש, עלולה למצוא העותרת את עצמה ברחוב עם תינוקה. זכותם לקורת גג, זכות המוגנת בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, תיפגע.

19. בית המשפט העליון פסק, כי זכותו של אדם לכבוד היא גם הזכות "לנהוג את חייו הרגילים כבן-אנוש, בלא שתכריע אותו המצוקה ותביא אותו לכלל מחסור בלתי-נסבל".

בג"ץ 366/03 עמותת מחויבות לשלום וצדק חברתי נ' שר האוצר (מיום 12.12.05).

20. לכל הדעות, קיום בכבוד כולל גם קורת גג. מאז קיבלה הכנסת את חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, חזר בית המשפט העליון ופסק, כי היעדר קורת גג עולה כדי פגיעה בכבודו של אדם. בעניין פרמינגר, שבה עמד לדיון היקף זכויותיו של חייב בהליכי הוצאה לפועל, נפסק כי "כבוד האדם הוא ערך יסודי חוקתי בחברתנו. אין מי שיחלוק על כך שיש לשמור על כבודו של אדם גם אם כשל ושקע בחובות ואין להותירו ללא קורת גג מעל לראשו". בעניין גמזו, שנגע לזכויות חייבים, נקבע כי "אדם המתגורר בחוצות ואין לו דיור, הוא אדם שכבודו כאדם נפגע". בעניין מיסטר מאני פסק בית המשפט, כי "הזכות למדור – כחלק מן הזכות למינימום תנאי קיום אנושיים – נתפסת גם היא כזכות יסוד בעלת תוקף חוקתי".

ר' ע"א 3295/94 פרמינגר נ' מור, פ"ד (5) 111, 121 (1997); רע"א 4905/98 גמזו נ' ישעיהו, פ"ד נה(3) 360, 375-376 (2001); ע"א 9136/02 מיסטר מאני ישראל נ' רייז, פ"ד נח(3) 934 (2004).

הפסקת הסיוע לעותרת מנוגדת לנוהל הסיוע של המשיב ולפסיקה

21. על פי נוהל השתתפות בתשלום שכר דירה (הוראה מס' 08/04, להלן – הנוהל), זכאית העותרת, כאם חד הורית, להמשך סיוע בתשלום שכ"ד.

העתק הנוהל מצורף ומסומן ע/11.

22. המניע היחידי שנמסר לעותרת לאי העברת כספי הסיוע הוא שינוי המרשם. טעם זה נמסר לעותרת לראשונה בראשית חודש אוקטובר 2007, לאחר שנציגי חברת מ.ג.ע.ר שמו לב לכך, שמעמדה האישי של העותרת במרשם האוכלוסין שונה ל"בבירור". נאמר לה שלא יחודש הסיוע כל עוד לא תסדיר את הרישום. תיקה הועבר לוועדת חריגים, וזו דנה בנושא כבר חודשים ארוכים בלי להחליט. התנהלות זו אינה חוקית.

23. ראשית, על פי סעיפים 2 ו-3 לחוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה-1965 סעיף המצב האישי כלל אינו מהווה ראיה, ואף לא לכאורה, ואין להסתמך עליו כדי לשלול זכויות מהותיות.

ר' בעניין זה בג"ץ 3045/05 בן ארי נ' שר הפנים (מיום 21.11.06), בפיסקאות 5-14.

24. שנית, העותרת לא הסתירה שהיא נישאה, אך אין בכך להקים עילה חוקית להעברת התיק לוועדת החריגים, שכן העותרת זכאית על פי דין להמשיך ולקבל את הסיוע. לנציגי המשיב נמסר כי הרישום נוגע לנישואים לאדם שמרצה עונש מאסר, ולכן אין כל נפקות לנישואים אלו לעניין הזכאות או גובה הזכאות, ואין עילה להקפיא את הסיוע.

25. בית המשפט לעניינים מינהליים בבאר שבע פסק כבר בעניין דומה, כי כאשר מבקשת הסיוע היא ישראלית הנשואה לתושב שטחים, אין להתחשב בנישואיה לחישוב זכאותה, אלא אם יש בנישואים אלו לשפר את מצבה הכלכלי:

קריטריונים שנועדו לקביעת זכאותם של תושבים ואזרחים לסיוע בשכר דירה אמורים מעצם טיבם ומהותם להתייחס לפרמטרים הצריכים לעניין זה. לאמור, מידת המצוקה והדוחק של הנדרשים לאותו הסיוע. נישואיה של תושבת ואזרחית ישראלית יכול בהחלט וישפיעו על מדידת ומידת נזקקותה – כל עוד אותה המדידה ואותו הקריטריון הבאים לבחון אותה מתייחסים להשפעה שיש לאותם הנישואין על מצבה הכלכלי של מבקשת הסיוע. לאמור – האם בן הזוג לו נישאה הינו בעל יכולות ואמצעים אשר כתוצאה מנישואין אלה משפרים את מצבה הכלכלי של בת זוגו שנישאה לו. . . .

שיקול זר הוא לחלוטין ושלא ממין העניין, הצדק או ההגינות, משבאה הרשות לבטל מכוחו את עצם זכאותם של בת הזוג וילדיה לסיוע בשכר דירה, שעה שנוקקותם הכלכלית לכך לא רק שלא השתפרה מאותם הנישואין אלא אף הורעה.

עת"מ (ב"ש) 335/04 פנחסי נ' משרד הבינוי והשיכון (מיום 22.11.04),
[http://info1.court.gov.il/Prod03/ManamHTML2.nsf/D85E6DCEAD7BFB6A42256F5500373A99/\\$FILE/0580DCF63C70844742256F540030E510.html?OpenElement](http://info1.court.gov.il/Prod03/ManamHTML2.nsf/D85E6DCEAD7BFB6A42256F5500373A99/$FILE/0580DCF63C70844742256F540030E510.html?OpenElement)

26. מטרת הסיוע הינה סוציאלית. בענייננו ברור, כי בן הזוג, אשר הוא אסיר, המרצה עונש מאסר בפועל, אינו מסוגל לתרום דבר להכנסות המשפחה, ולכן אין בנישואים אלו כל עילה להפסקת הסיוע, הניתן לעותרת ולבנה הפעוט. העותרת היא, אם כן, זכאית לסיוע מחמת הדין, שכן היא עומדת בנהלים לזכאות, ואין לקחת בחשבון את נישואיה. לכן, לא הייתה עילה לא לחדש את הסיוע או להעביר את עניינה לוועדת חריגים.

הפסקת הסיוע על אתר לוקה בחוסר סבירות קיצוני

27. ליתר זהירות, גם אם סבר מי שסבר בטעות, שעצם שינוי הרישום מגרושה ל"בבירור" מצדיק בדיקה נוספת או העברת עניינה לוועדת חריגים, הרי שהיה על בדיקה זו להתבצע במקביל להמשך העברת הסיוע. ההחלטה להקפיא סיוע חיוני לאישה חד הורית, שאך זה ילדה, הינה החלטה, שלוקה בחוסר סבירות קיצונית.

28. היה על נציגי המשיב לאפשר לעותרת להמשיך ולקבל את הסיוע כל עוד נעשים הבירורים. נדמה, כי בהחלטה לעצור את העברת הסיוע לעותרת לא נלקחה בחשבון הפגיעה הקשה האפשרית מצעד שכזה לגבי מקבלת הסיוע, ובמיוחד נוכח נסיבותיה האישיות. העותרת מתגוררת בשכירות פרטית, ושהותה שם תלויה בהמשך העברת כספי הסיוע. הקפאה של הסיוע על אתר היא מתכון ודאי לפינוי. לולא היה בעל הבית, שהינו אדם פרטי, מגלה סבלנות, הייתה עלולה העותרת למצוא עצמה מושלכת לרחוב עם פעוט בן יומו, וזו עלולה להיות התוצאה אם יימשך המצב הנוכחי.

הפרה של כללי המשפט המינהלי

29. המשיב חייב לפעול על פי כללי המשפט המינהלי בהפעלת סמכויותיו. הפרטת מערך השירות איננה משחררת את המשיב מחובותיו על פי המשפט המינהלי, והוא מחויב לפעול על פיהם גם אם מערך הסיוע מתופעל על ידי חברה פרטית, ולא ישירות על ידי נציגי המשיב. כללי המשפט המינהלי מחייבים גם את נציגי חברת מ.ג.ע.ר, וכל חברה אחרת שמפעילה עבור המשיב את מערך הסיוע, בכל פעולה שלטונית שהם מבצעים עבור המשיב. יפים לעניין זה דבריו של פרופ' אהרן ברק:

אדם פרטי שהחוק העניק לו סמכויות שלטוניות הוא 'רשות מרשויות השלטון' לעניין ביצועה של הסמכות השלטונית אשר הוענקה לו.

אהרן ברק **פרשנות חוקתית** עמ' 449.

30. בעניין דומה חייב בית הדין לעבודה נציג תאגיד, שהפעיל את תוכנית מהל"ב (תוכנית ויסקונסין), לפעול בהתאם לכללי המשפט המינהלי וכללי הצדק הטבעי:

במערכת יחסיו עם משתתפי התוכנית יהיה חייב מתכנן היעדים התעסוקתי לפעול, אפוא, לפי כללי המשפט המינהלי הן ביחס להליך והן ביחס לתוכן ההחלטות שנתנו. דהיינו עליו יהיה לפעול לפי כללי הצדק הטבעי, ליתן זכות טיעון, לא לפעול תוך משוא פנים, לנהוג בהגינות, בתום לב, יאסר עליו לשקול שיקולים זרים, החלטותיו יצטרכו לעבור את מבחני הסבירות, המידתיות ואסור שיהיו נגועות באפליה. בית הדין כשיבחן החלטותיו בתחומים השונים יפעל באופן דומה לזה בו הוא בוחן את ההחלטות של רשות מנהלית כאמור, תוך הפעלת ביקורת קפדנית יותר.

ע"ב (י-ם) 1506/06 רג'בי - תוכנית מהל"ב – ועדת ערר (מיום 14.6.06), בפיסקה 21.

31. במקרה שלפנינו ניתן למנות שני פגמים מהותיים בכללי המשפט המינהלי. ראשית, הסיוע הופסק בלי שניתנה לעותרת הודעה מוקדמת. שנית, הסיוע הופסק לפני שניתנה לעותרת ההזדמנות למצות את הליך השימוע קודם לקבלת החלטה.

32. אחד מכללי היסוד של המשפט המינהלי הינו שרשות מינהלית, העומדת לקבל החלטה, חייבת לתת למי שעלול להיפגע מאותה החלטה הודעה מוקדמת ולהזמין לשטוח את טענותיו בפני הרשות המינהלית, קודם לקבלת החלטה סופית. זוהי הליבה של זכות הטיעון. היא חלק בלתי נפרד מהלכותיו של בית המשפט העליון עוד מפרשת **ברמן**:

לא יורשה גוף אדמיניסטרטיבי - ואפילו אדמיניסטרטיבי טהור (לא מעין שיפוטי) - לפגוע באזרח פגיעת גוף, רכוש, מקצוע מעמד וכיוצא בזה, אלא אם כן ניתנה לנפגע הזדמנות הוגנת להשמעת הגנתו בפני הפגיעה העתידה.

בג"ץ 3/58 **ברמן ואח' נ' שר הפנים**, פ"ד יב 1493 (1958); ר' גם בג"ץ 2060/97 **וילנצ'יק נ' הפסיכיאטר המחוזי**, פ"ד נב (1) 697, 714 (1998); רענן הר זהב **המישפט המינהלי הישראלי** עמ' 266; עת"מ (י-ם) 1152/06 **דוקמאק נ' משרד הפנים** (מיום 25.11.07).

33. זכות הטיעון מקבלת משנה תוקף כאשר הרשות באה לבטל או לשנות החלטה קודמת שלה. במקרה זה חלה חובה לאפשר למי שעומד להיפגע מההחלטה למצות את זכות הטיעון **קודם** לקבלת ההחלטה הסופית. הלכה זו נטועה עמוק בפיסקותיו של בית המשפט העליון. למשל,

בהלכת **סרטי נח**, שם נקבע כי נפל פגם בהחלטת המועצה לביקורת סרטים לשלול רישיון להקרנת סרט, מבלי לשמוע את קודם לקבלת ההחלטה את החברה שנפגעה:

כללי הצדק הטבעי מחייבים כי כאשר הרשות עומדת לשלול מאזרח רישיון אותו כבר העניקה לו, תהיה לו ההזדמנות לפרוש בפני הרשות נימוקיו נגד ביטול הרישיון כדי שיהיו בפניה הנימוקים בעד הביטול ונגדו, לפני הכרעה העלולה להצר צעדיו של האזרח על-ידי שלילת זכות שכבר הוענקה לו. כלל זה מתחייב מן ההגינות ויש לו כמובן גם ערך מעשי: בדרך זו יכולה הרשות להיות מראש מודעת לכך מה המצב שנוצר אחרי הענקת הרישיון ומה הנזק שייגרם עם ביטולו וההחלטה תינתן איפוא על בסיס ידיעה מלאה ולא על-סמך בחינת צד אחד של המטבע בלבד.

בג"ץ 549/75 **סרטי נח נ' המועצה לביקורת סרטי קולנוע**, פ"ד (ל) 764, 757 (1976); ר' גם בג"ץ 727/88 **עוזר נ' השר לענייני דתות**, פ"ד מב(4) 487 (1989).

34. כך הדבר גם בעניינה של העותרת ושל שאר מקבלי הסיוע, אשר מסתמכים על הסיוע בעת חתימת חוזה שכירות ובחירת מקום המגורים, מתוך ציפייה שהסיוע יימשך, כל עוד לא חל שינוי מהותי בנסיבות. הסיוע לתשלום שכר הדירה הינו אחת מרשתות הביטחון האחרונות, שמעניקה המדינה להבטיח קורת גג לתושבים מעוטי האמצעים. עבור מקבלי הסיוע המשך הסיוע ורציפותו הינם צינור חמצון, שקטיעתו באחת עלולה לדרדרם תוך זמן קצר ביותר לחסרות בית.

35. הקפדה על כללי המשפט המינהלי במקרה של הפסקת הסיוע היא חיונית כדי למנוע פגיעה קשה בזכותם לקורת גג של מקבלי הסיוע. במקרה שההחלטה מוצדקת, תאפשר ההודעה המוקדמת למקבל הסיוע זמן נדרש להתארגן ולמצוא פתרונות חלופיים, ובמקרה שההחלטה מוטעית, תאפשר ההודעה המוקדמת למקבל הסיוע אפשרות להיאבק על שינוייה ולמצות את זכות הטעון בטרם מתקבלת ההחלטה הסופית בעניינו. הקפדה על כללים אלו היא גם נכונה מבחינת האינטרס הציבורי. היא תחייב את הרשות לפעול בצורה מהירה ויעילה יותר, בידועה כי עיכוב בלתי סביר בביצוע הליך השימוע וקבלת ההחלטה יחייב אותה להמשיך ולשאת בעלויות.

36. משלא נתן המשיב לעותרת הודעה מנומקת זמן סביר מראש, בה מוסבר מדוע לא יימשך הסיוע, ומשבחר המשיב להפסיק את הסיוע על אתר, בטרם ניתנה לעותרת ההזדמנות לשטוח את טענותיה, ובטרם התקבלה החלטה סופית – הרי שהתנהלות זו פגומה ויש לבטלה.

סיכום

פגמים מהותיים רבים נפלו ביחס המשיב לעותרת, ופגמים אלו מעמידים את העותרת במצב קשה, בו נמנעת ממנה הזכות לסיוע ברגע הקריטי ביותר, לאחר לידת בנה, וכתוצאה מכך היא אינה מסוגלת לשלם את שכר הדירה, ועלולה להיות מפונה, אם יימשך המצב הקיים. מכל הטעמים האלה מתבקש בית המשפט הנכבד להורות למשיב כמבוקש בראש עתירה זו.